

คู่มือ

ระบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนวัดหนองกระเบียน

เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ตามแนวทางการปฏิรูปการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนวัดหนองกระเบียน

ตำบลหนองกระเบียน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ตามแนวทางการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

* * * * *

มาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับ

มอเป้าหมาย

- 2) การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะ
ผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

- 3) การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น

- 4) การประกันคุณภาพต้องเกิดความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้

- 5) การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ มีแนวคิดว่าเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา และให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยได้กำหนดมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

1. คำอธิบายของมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาการในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

หมายถึง การดำเนินการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษา

2. เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 4 ระดับ

7.1 ระดับ 4 ดีเยี่ยม

7.2 ระดับ 3 ดี

7.3 ระดับ 2 พอใช้

7.4 ระดับ 1 ปรับปรุง

3. รายละเอียดของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นพิจารณา ระดับคุณภาพ และตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น
- 2) ความสามารถในการวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา
- 3) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 4) ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

- 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนากิจการจากการสอบวัดระดับชาติ
- 6) ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมาย และวัฒนธรรมอันดีของสังคม
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

ระดับคุณภาพ

ระดับ 4 ดีเยี่ยม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม
- 2) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม
- 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดีเยี่ยม
- 4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
- 5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ
- 6) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปีในด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตร อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- 7) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น หรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย
- 8) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิมิภาวะทางอาชีพ เหมาะสมกับช่วงวัย

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด ปรากฏชัดเจนโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม
- 3) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแสดงออก ได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน
- 4) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 5) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงเสมอ
- 6) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ
- 7) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก
- 8) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวและชุมชนและสังคม

ระดับ 3 ดี**1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน**

- 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดี
- 2) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับดี
- 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับดี
- 4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ แก้ปัญหาอย่างเหมาะสม
- 5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย
- 6) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปี ในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ตาม หลักสูตรมีแนวโน้มสูงขึ้น
- 7) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย
- 8) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทาง อาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษา กำหนดปรากฏชัดเจน โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม
- 3) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยแสดงออก ได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน
- 4) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

- 5) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง
- 6) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ
- 7) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก
- 8) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

ระดับ 2 พอใช้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับผ่าน
- 2) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหมาะสมตามระดับชั้น ในระดับผ่าน
- 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณเหมาะสมตามระดับชั้นในระดับผ่าน
- 4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ในระดับผ่าน
- 5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้
- 6) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปี ในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตรมีแนวโน้มไม่แน่นอนในแต่ละปี
- 7) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนไม่มีพัฒนาการแต่มีความพยายามในการยกระดับผลการทดสอบระดับชาติให้สูงขึ้น
- 8) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษา กำหนดปรากฏไม่ชัดเจน
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม
- 4) ผู้เรียนยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 5) ผู้เรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง
- 6) ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ
- 7) ผู้เรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก
- 8) ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

ระดับ 1 ปรับปรุง

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้
- 2) ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เหมาะสมตามระดับชั้นทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้
- 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้
- 4) ผู้เรียนไม่สามารถตอบคำถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้
- 5) ผู้เรียนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้
- 6) ผู้เรียนไม่มีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ตามหลักสูตรในแต่ละปี
- 7) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนไม่มีพัฒนาการและไม่มีความพยายามในการยกระดับผลการทดสอบระดับชาติให้สูงขึ้น
- 8) ผู้เรียนไม่พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น หรือขาดวุฒิภาวะทางอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความประพฤติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏไม่ชัดเจน
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) ผู้เรียนไม่มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย
- 4) ผู้เรียนไม่ยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 5) ผู้เรียนไม่มีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง
- 6) ผู้เรียนไม่รักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีได้
- 7) ผู้เรียนไม่รู้และไม่มีความรู้วิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก
- 8) ผู้เรียนวางแผนต่อการกระทำสิ่งไม่ถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น แบบสรุปผลการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น เอกสารการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับชั้น ชิ้นงานผลงานนักเรียน บันทึกการอ่าน แบบสรุปรายงานการประเมินความสามารถ ในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน โครงการ ชิ้นงาน บันทึกการทำงาน รายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ร่องรอยการจัดกิจกรรม โครงการ เอกสารหลักฐานแสดงสุขภาพทางร่างกาย อารมณ์ สังคม แบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคม

- สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะและค่านิยมของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด เช่น การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การพูดจา กิริยามารยาท การไหว้ ฯลฯ และพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การร่วมกันแก้ไขปัญหา ฯลฯ
- สัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย เช่น นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เกิดเป็นคนในท้องถิ่นนี้ นักเรียนภูมิใจในสิ่งใดบ้างในท้องถิ่น นักเรียนชอบหรือไม่ชอบกับ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 1) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - 3) การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
 - 4) การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

ระดับคุณภาพ

ระดับ 4 ดีเยี่ยม

1. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน
2. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลัก ต่อไปนี้
 - 2.1 พัฒนาศักยภาพที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกคน และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง
 - 2.3 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ และดำเนินการอย่างเป็นระบบ
 - 2.4 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
3. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

4. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

ระดับ 3 ดี

1. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน
2. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้
 - 2.1 พัฒนาวិชาการที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - 2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - 2.3 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้
 - 2.4 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดี
3. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
4. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน

ระดับ 2 พอใช้

1. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แต่ขาดความชัดเจน
2. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้
 - 2.1 พัฒนาวิชาการที่เน้นผู้เรียน และมีการดำเนินการ
 - 2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมาตรฐานตำแหน่ง
 - 2.3 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง หรือครบถ้วน ทันสมัย หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้
 - 2.4 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดี
3. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
4. สถานศึกษากำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาแต่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

ระดับ 1 ปรับปรุง

1. สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ แต่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ขาดความชัดเจน
2. สถานศึกษามีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาไม่เหมาะสมและขาดความครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้
 - 2.1 พัฒนาวิชาการไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หรือไม่ครบทุกคน และดำเนินการอย่างไม่เป็นรูปธรรม
 - 2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามหน้าที่
 - 2.3 จัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน แต่ไม่ทันสมัย และไม่มีการนำไปประยุกต์ใช้
 - 2.4 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ไม่ดีและไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้
3. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยมาก
4. ไม่มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

-ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาวิชาการ แผนบริหารจัดการสารสนเทศ แผนพัฒนาครู/บุคลากร แผนการกำกับนิเทศ ติดตามการประเมินผลของสถานศึกษา แผนการจัดสภาพแวดล้อม ฯลฯ

- สัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา เช่น กระบวนการได้มาของเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทำอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจดำเนินการอย่างไร ใครมีส่วนเกี่ยวข้องบ้าง สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างไร สถานศึกษานำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างไร สถานศึกษาแบ่งบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมต่อผลการดำเนินการสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร สถานศึกษามีเครือข่ายในการทำงานกับใคร/หน่วยงานใดบ้างและมีส่วนร่วมอย่างไร สถานศึกษามีการกำกับติดตามและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างไร ฯลฯ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**ประเด็นพิจารณา**

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 4 ดีเยี่ยม
1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม 1.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระบบ 1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี 1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 1.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ 1.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 1.6 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น 2.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน 2.2 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ 3.1 ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง 3.2 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ 3.3 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน 3.4 นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล 3.5 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง
ระดับ 3 ดี
1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม 1.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดเป็นรายบุคคล 1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สรุปลองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ 1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเอง 1.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ

1.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 1.6 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย 2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น 2.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน 2.2 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ 3.1 ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง 3.2 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ 3.3 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน 3.4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล 3.5 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน
ระดับ 2 พอใช้
1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม 1.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม 1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการคิดได้ปฏิบัติจริง 1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเอง 1.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ 1.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ 1.6 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย 2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น 2.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.2 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน 3.1 ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง 3.2 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมิน 3.3 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน 3.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน

ระดับ 1 ปรับปรุง

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
 - 1.1 ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดเป็นรายบุคคล
 - 1.2 ไม่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แสดงออก นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น คิดเป็น ทำเป็น และรักการอ่าน
 - 1.3 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยไม่เชื่อมโยงบูรณาการสาระการเรียนรู้และทักษะด้านต่างๆ
 - 1.4 ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้
 - 1.5 ผู้เรียนไม่มีการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย
2. การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
 - 2.1 ไม่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 2.2 ชุมชนไม่มีบทบาทในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนไม่เป็นระบบ และไม่มีประสิทธิภาพ
 - 3.1 ไม่ประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง
 - 3.2 ตรวจสอบและประเมินอย่างไม่เป็นระบบ
 - 3.3 นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล
 - 3.4 ไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้เรียนไม่นำไปใช้พัฒนาตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกผลหลังสอน เอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สมุดการบ้าน ที่แสดงให้เห็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ ชิ้นงานหรือผลของนักเรียน/แฟ้มสะสมงาน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

- สังเกตกระบวนการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู เช่น การใช้คำถามที่หลากหลายระดับ เพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง พฤติกรรมการดูแลเอาใจใส่ การมอบหมายงานของครู ปฏิสัมพันธ์ของครูผู้เรียน เช่น ความเป็นกันเองของครูกับผู้เรียน การสนทนาโต้ตอบของครูกับผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความสนใจในการร่วมกิจกรรม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมตอบสนองความสนใจของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม ฯลฯ

- สัมภาษณ์นักเรียน และครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เช่น นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนได้ร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินงาน/ชิ้นงานต่าง ๆ หรือ

ร่วมประเมินผลการเรียนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนชอบเรียนวิชาอะไร เพราะเหตุใด ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการใดบ้าง ฯลฯ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ประเด็นพิจารณา

การใช้ระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ระดับคุณภาพ

ระดับ 4 ดีเยี่ยม
1. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี 3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง
ระดับ 3 ดี
1. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
ระดับ 2 พอใช้
1. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องค่อนข้างมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
ระดับ 1 ปรับปรุง
1. สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ไม่เป็นรูปธรรม ขาดความชัดเจน และไม่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. ผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวางระบบและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รูปแบบหรือกระบวนการที่ใช้ดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ฯลฯ
- สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เช่น ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

4. การตัดสินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวม

ให้ตัดสินจากผลการประเมิน 4 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

โดยการนำผลการประเมินรายมาตรฐานเหล่านั้น มาพิจารณาเป็นภาพรวมเพื่อตัดสินระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคุณภาพ

ระดับ 4 ดีเยี่ยม
1. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน 2. ผลการประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม 4. ผลประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง

ระดับ 3 ดี
1. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน 2. ผลการประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม 3. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม 4. ผลประเมินมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง
ระดับ 2 พอใช้
1. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ด้านใดด้านหนึ่งอยู่ในระดับพอใช้
ระดับ 1 ปรับปรุง
1. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ด้านใดด้านหนึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1. หลักการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะกรรมการผู้ประเมินเพื่อการตัดสินให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

2. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงานในภาพรวม (Holistic Rubrics)

3. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา (Evaluation and Development) ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

5. ให้ผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นที่กำหนด แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment)

6. ข้อควรปฏิบัติของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- 6.1. ศึกษามาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการประเมิน วิธีการตัดสินระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเอง และคู่มือสำหรับผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เข้าใจอย่างถ่องแท้
- 6.2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาล่วงหน้า เช่น รายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหน่วยงานรอบปีที่ผ่านมา พร้อมสรุปข้อเสนอแนะและทิศทางการพัฒนาหน่วยงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน
- 6.3. ผู้ประเมินมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถของตนและรับฟังความคิดเห็นจากคณะผู้ประเมินที่ไปประเมินด้วยกันไม่ควรถือความคิดของตนเองเป็นหลัก
- 6.4. ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนต่อสถานศึกษาอย่างมีคุณค่า สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
- 6.5. เขียนรายงานการประเมินตนเองอย่างมีคุณค่ารวมทั้งเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง
- 6.6. แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อให้เข้าใจบริบท เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่สถานศึกษานำมาใช้

- 6.7 กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมตามสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง เช่น การสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสารและชิ้นงานเดิม เพื่อลดการใช้กระดาษจำนวนมาก
- 6.8 ไม่สร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อรองรับการประเมินนอกเหนือจากเอกสารที่เป็นร่องรอย การดำเนินงานตามปกติ
7. ให้สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดย
- 1) ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - 2) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
8. สถานศึกษาควรกำหนดขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้
- 8.1 ขั้นตอนก่อนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 1) ศึกษา ทำความเข้าใจ วางแผนกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 2) วิเคราะห์มาตรฐาน เกณฑ์การประเมิน กำหนดวิธีการประเมิน แหล่งข้อมูล แนวคำถาม เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3) จัดแจงขั้นตอน วิธีการประเมินแก่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง
- 8.2 ขั้นตอนระหว่างการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 1) เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและแหล่งข้อมูลที่กำหนด ทั้งนี้ ให้ใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา เหมาะสมและเพียงพอต่อประเด็นพิจารณา
 - 2) ให้ระดับคุณภาพการประเมินโดยพิจารณาจากเอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
- 8.3 ขั้นตอนหลังการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 1) สรุปและเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
 - 2) เผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา และหน่วยงานระดับต้นสังกัด
 - 3) นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
9. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป